

سعدی در طرابلس

غلامحسین آذریمهر

نمایشنامه

در پنج پرده

سرشناسه : آذریمهر، غلامحسین، ۱۳۰۹-
 عنوان و نام پدیدآور : سعدی در طرابلس: نمایشنامه در پنج
 پرده / غلامحسین آذریمهر.
 مشخصات نشر : تهران: پیوسته، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری : ۸۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۰۹۱-۳۷-۶
 وضعیت فهرست نویسی : بیا
 موضوع : نمایشنامه فارسی -- قرن ۱۴
 رده‌بندی کنگره : ۷۱۳۹۰ : ۷۶ / ۳ : PIR ۷۹۲۹
 رده‌بندی دیوینی : ۸۴ ۲/۶۲ :
 شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۵۰۰۹۹۷

Email: PAYVASTEH PUBLICATIONS @ YAHOO.COM

انتشارات پیوسته

تلفن: ۰۹۱۲-۳۲۳۵۵۲۵

نام کتاب: سعدی در طرابلس

نویسنده: غلامحسین آذرمهر

حروف چین و صفحه‌آرا: ابوالفضل خداپرست

لیتوگرافی: نوید چاپ: شعبانی

چاپ اول: ۱۳۹۱ تیراژ: ۱۰۰۰

صحافی: کتب «سبزواری»

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

ناشر: انتشارات پیوسته

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

ISBN: 978-964-7091-37-4

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۰۹۱-۳۷-۴

برده‌های نه‌گانه

۹	سفلی از ناشر
۱۱	پیش‌برده
۱۵	بردهٔ اول - لیبی - طرابلس
۲۲	بردهٔ دوم - سوریه - شهر حلب
۳۹	بردهٔ سوم - سوریه - شهر حلب
۵۳	بردهٔ چهارم - ایران - شیراز
۶۲	بردهٔ پنجم - ایران - شیراز

زن بد در سرای مرد نگو هم در این عالم است دوزخ او

شنیدم کسوهی را بزرگی
 رهایت از دهان و دست گرگی
 شبانکه کارد بر شلتاق بطلب
 روان کسوهی از وی بطلب
 که از پنهان کرم در بودی
 هر دیم ثابت کرم تو بودی

همی گرفتم از مردمان به کوه و به دشت که از فتنه بگویم به آدمی پرداخت
 خیال کن که به عالم بود در این ساعت که در طوبی است با مردم باید سافت

سفر از ناشر...

همیشه وقتی نام سعدی را در جایی می‌بینیم و یا می‌شنویم یاد کتاب‌های گلستان و بوستان و یا کلیات او در ذهن ما تداعی می‌شود، اما در این کتاب برای اولین بار به گونه‌ای متفاوت با قبل سعدی را می‌بینیم که موضوع آن به صورت نمایشنامه‌ای در باره گوشه‌ای از زندگی شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی می‌باشد.

هر چند از هر طریق و گونه‌ای با این مرد فاضل و دانشمند و شاعر بزرگ ایرانی روبرو شویم برایمان اقتضای فارسی است. اشعار و حکایات پندآمیزش واقعاً پارسی را پاس داشته است. گلستان سعدی به نثر و بوستان به نظم می‌باشد که بارها و بارها توسط ناشرین به چاپ رسیده و توسط همین انتشارات «پیوسته» به کوشش نویسنده بزرگوار و علاقمند به سعدی «غلامحسین آذریمهر» به نوعی جدید شرح و تفسیر شده و به چاپ رسیده است.

گلستانی که توسط این استاد عزیز شرح و تفسیر شده، کلمات عربی نثر در آن را به فارسی ترجمه نموده تا برای تمام سطوح قابل استفاده باشد و بوستان سعدی را نیز برای اولین بار به صورت نظم شرح و تفسیر کرده‌اند که در چنین وضع و شکلی بی نظیر می‌باشد. گلستان سعدی «پارسی» — بوستان سعدی «باهره»

این بار آقای آذریمهر به گونه‌ای جدید شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی را که به راستی بر گردن ما ملت ایران زمین حقی بزرگ دارد نیز معرفی کرده

است و آن به گونه نمایشنامه‌ای شیرین در باره سفر سعدی به طرابلس و بخشی از زندگی او در شیراز با خانواده‌اش می‌باشد که از حکایات گلستان، بوستان و کلیات سعدی گرفته شده و با نام «سعدی در طرابلس» به نگارش در آمده است. این نمایشنامه در پنج پرده اجرا می‌شود.

امید است تمامی آثار و نوشته‌هایی را که این نویسنده برای نگارش آن‌ها سال‌هاست زحمت کشیده‌اند توسط «انتشارات پیوسته» در آینده‌ای نه چندان دور که چنگی در دست اقدام است، از جمله کتاب: ملاقات سعدی با مارکوپولو در جزیره هرمز (نمایشنامه) که دو دیدار سعدی با مارکوپولو در دو سفر مختلف است نیز هر چه زودتر به چاپ برسد.

ابوالفضل خداپرست

پیش برده

سعدی در گوشه و کنار آثارش بطور مستقیم و گاهی غیر مستقیم به سفرهای شخصی خودش به نقاط مختلف دنیا اشاره نموده است. مطلب برای غالب صاحب‌ظنون بعد به نظر می‌رسد که کسی در قرن سیزدهم میلادی با توجه به امکانات مسافرتی و محدودیت‌های مالی و نیز مشکلات حمل سرمایه موفق شده باشد به آن همه نقاط دور از هم در جهان سفر کند. موضوع تا جایی سخن‌آفرین شده که بعضی بطور قاطع می‌گویند که سعدی به هندوستان و بعضی نقاط دیگر که خرج آن‌ها در اینجا لازم نیست هرگز سفر نکرده است بلکه ذهن خلاق او بداعیت افزوده و در آن داستان‌ها شخص خودش را قهرمان اول حکایات معرفی کرده است.

شک نیست که مسافرت‌های بعید در آن دوران به ویژه در فاصله شهرهای دور از هم خالی از اشکال نبوده است. اگر کسی برای ادامه سفرش پول با خودش حمل می‌کرد خطر جان باختن به دست دزدان زنی و دریایی را داشت و اگر هم پول به همراه نداشت که خطر بزرگ‌تر به سختی جان سپردن او را تهدید می‌کرد. شک نیست که در شهرهای بزرگ مردان سوار و سوار و سفره‌گستری بوده‌اند که مسافران تنگدست و غریب را غذا می‌دادند و با سرپناهی برایشان فراهم می‌ساختند.

این مرد عجیب و جهان‌گرد بی تردید در سفرهایش توفیق فراوان بدست آورده که حاصل آن‌ها را پس از بازگشت به شیراز با گذشت زمان به روی

صفحات کاغذ منتقل کرده و در پایان افتخاری بزرگ برای مردم این کشور
یعنی ایران عزیز بجای گذارده است.

خوشحالم که موضوع سفر سعدی به طرابلس که احتمالاً پس از بازگشت
از سفر روم صورت گرفته در کنار بازگشت او به شیراز به صورت نمایشنامه به
مواطنان عزیز تقدیم بدارم. باشد که در آینده مورد توجه قرار گیرد. لازم به
ذکر است که توالی سفرهای سعدی در این نمایشنامه غیر مستند و صوری
است.

محمدحسین آذر مهر

برداشت از گلستان سعدی

سعدی در طرابلس
نمایشنامه در پنج پرده

پرده اول: طرابلس: سعدی / افسر فرانسوی (فرمانده).... حاج سوری
پرده دوم: حلب: سعدی / حاج سوری..... عایشه
پرده سوم: حلب: سعدی / عایشه..... حاج سوری
پرده چهارم: شیراز: سعدی / صالح الدین..... گلرو
پرده پنجم: شیراز: سعدی / گلرو..... دردانه

«جمع بازیکنان هفت نفر: چهار نفر در سه پرده زن»

.....تعداد ظاهر شدن بازیکنان در پرده‌ها:

سعدی..... پنج پرده
افسر فرانسوی (فرمانده)..... یک پرده
حاج سوری..... سه پرده
عایشه..... دو پرده
گلرو..... دو پرده
صالح الدین..... یک پرده
دردانه..... یک پرده

بر اساس حکایات، اشعار و گفتار از کلیات سعدی

حکایتی از گلستان سعدی

باب دوم: در اخلاق درویشان

از صحبت یاران بمشقم ملالتی پدید آمده بود. سر در بیابان قدس نهادم و با حیوانات انس گرفتم تا وقتی که اسیر فرنگ شدم و در خندق طرابلس با جهودانم به کار گل بداشتند. یکی از رؤسای حلب که سابقه‌ای میان ما بود گذر کرد و بشناخت و گفت:

«ای فلان این چه حالت است؟»

گفتم:

«چه گویم.....»

بر حالت من رحمت آورد و به ده دینار از قیدم خلاص کرد و با خود به حلب برد و دختری که داشت به نکاح من در آورد به کابین صد دینار. مدتی بر آمد. بد خوی ستیزه روی نافرمان بود. زبان باری کردن گرفت و عیش مرا منقض داشتند..... باری زبان تعنت دراز کرده همی گفت:

«تو آن نیستی که پدر من تو را از فرنگ باز خرید؟»

گفتم:

«بلی من آنم که به ده دینار از قید فرنگم باز خرید و به صد دینار به دست تو گرفتار کرد.....»

«بتر است که این حکایت قبل از شروع پرده ازل با صدای خوش‌آهنگی از بلندگو دیکلمه شود»